

СЛУЖ

НА ФЕДЕРАТИВНАТА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

"Trud" zemska automatska
melnica
Skoplje
ul.87 br.31

„СЛУЖБЕН ЛИСТ“ излегуе два пати
неделно. — Ракописите не се враќаат. —
Огласите по тарифата. — Чековна сметка
№г. 62324. — Поштарина платена во
готово.

Петок, 23 август 1946

БЕЛГРАД

БРОЈ 68

ГОД. II

Цена на овој број е 6.— дин. — Препла-
тата изнесуе 350.— дин. за полугодие
или 700.— дин. за цела 1946 година. —
Редакција: Бранкова бр. 20. — Телефони:
Редакција 28-838, Администрација 22-619

484.

У К А З

На основа членот 74 точ. 6 и членот 136 Уставот
Президиумот на Народната скупштина ФНРЈ го про-
гласуе Законот за потврда и измени и дополнуења
на Законот за уредуење и работење на кредитниот
систем од 26 октомври 1945 година, кој што на осно-
ва овластуењето од членот 136 Уставот го донеле
законодавните одбори на Сојузното веќе и Веќето
на народите на Народната скупштина ФНРЈ, а кој
гласи:

~~ЗАКОН~~

**ЗА ПОТВРДА И ИЗМЕНИ И ДОПОЛНУЕЊА НА ЗА-
КОНОТ ЗА УРЕДУЕЊЕ И РАБОТЕЊЕ НА КРЕ-
ДИТНИОТ СИСТЕМ ОД 26 ОКТОМВРИ
1945 ГОДИНА**

Законот за уредуење и работење на кредитниот
систем од 26 октомври 1945 година се потврдуе со
измените и дополнуењата направени во овој закон,
така да неговиот изменет и пречистен текст гласи:

ЗАКОН

за уредуење и работење на кредитниот систем

ГЛАВА I

УВОДНА ОДРЕДБА

Член 1

Кредитниот апарат на Федеративната Народна
Република Југославија го сочинуат државни (со-
јузни, републикански и месни), кооперативни и при-
ватни банкарски и осигурителни претпријатија.

ГЛАВА II

ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Концентрација на паричните средства

Член 2

При оснивањето односно давањето одобруења за
оснивање кредитни претпријатија првенствено ќе се
води сметка за тоа да се образуат финансиски јаки
кредитни претпријатија.

Максимално искористуење на слободните средства

Член 3

1) За да би можеле слободните народни парични
средства вложени во кредитниот апарат да се иско-
ристат до крајна мерка за кредитирање државата
и народното стопанство, целиот кредитен апарат ќе
биде организиран како единствена целост.

2) Народната банка на Федеративната Народна
Република Југославија како и републиканските банки
за краткорочен кредит се должни преку одобруења
кредити на кредитните претпријатија да ја обезбедат
познатата ликвидност.

**Концентрација на долгорочните средства и еконо-
мисање со нив**

Член 4

1) Долгорочни парични средства можат да се
употребуат само за долгорочни кредитирања и пла-
смани (особено за потреби на инвестиции).

2) Министерот на финансиие ФНРЈ со своите
решенија утврдуе кои средства се сметаат за долго-
рочни.

3) Со сходни мерки ќе се спроведе долгорочните
средства да се вложуат во долгорочни пласмани и
особено да се концентрираат во претпријатијата за
долгорочен кредит, односно да се вложат во долго-
рочни државни или од државата гарантирани хартии
од вредност.

**Нега на штедњата и плаќања без употреба
готовина**

Член 5

1) На негата и ширењето смислата за штедња во
сите видови има да се посвети постојана грижа.

2) Во цел на економисање паричните средства
во општеуење, а заради чување вредноста на нацио-
налната валута како и на полесно обезбедуење лик-
видноста на кредитниот апарат, ќе се врши, каде што
е тоа возможно, плаќање без употреба готовина.

Утврдуење на кредитниот план

Член 6

1) За да би можеле правилно да се задоволат
потребите на државата и на народното стопанство
за кредит, Министерот на финансиие ФНРЈ го утвр-
дуе, во согласност со Претседателот на Сојузната
планска комисија, кредитниот план за одреден пе-
риод на време.

2) Планот се изработуе спрема срочноста на по-
ребните кредити и расположивите средства. Во цел
на извршуење кредитниот план во него се утврдуе
преку кои кредитни претпријатија се врши присо-
бирање на средствата и кредитирањето.

3) Доколку кредитните средства присобрани на
територија на една народна република ги преминуат
потребите на таа народна република одредени со
планот, вишокот ќе се употреби на подмируење кре-
дитните потреби на финансиски послаби народни ре-
публики.

Советодавен кредитен одбор

Член 7

1) Министерот на финансиие ФНРЈ ќе образуе
при Министерството на финансиие ФНРЈ Совето-
давен кредитен одбор.

2) Поблиски одредби за делокругот на Совето-
давиот кредитен одбор, за неговиот состав и за по-
стапката по која што ќе се работи ќе пропише Ми-
нистерот на финансиие ФНРЈ.

ГЛАВА III УРЕДУЕЊЕ НА КРЕДИТНИОТ АПАРАТ

А. Државен сектор

а) Сојузни кредитни претпријатија

Член 8

- 1) Сојузни кредитни претпријатија се:
Народната банка ФНРЈ;
Поштенската штедилница ФНРЈ;
Државната инвестициона банка ФНРЈ;
Кооперативната и поделелската банка ФНРЈ;
Индустриската банка ФНРЈ;
Занајтската банка ФНРЈ; и
Државниот осигурителен завод ФНРЈ.
- 2) Нови сојузни кредитни претпријатија се осни-
ваат со закон.

Народна банка ФНРЈ

Член 9

1) Делокругот на Народната банка ФНРЈ е осо-
бен:

- а) да ја чува вредноста на домашната валута;
- б) да издава новчаници;
- в) да прима улози на жиро или текуќи сметки
со исплата на барање или со отказ, како и на благај-
нички записи;
- г) да купуе и продава злато, девизи и стран-
ски валути;
- д) да го организуе платниот промет и да биде
пресметковно средиште за платниот промет во зем-
јата и со иностранството;
- ѓ) да ставуе во промет државни ковани пари;
- е) да врши благајничка служба во државата;
- ж) да одобруе краткорочни кредити;
- з) да ги концентрира слободните краткорочни
парични средства;
- и) да се грижи за ликвидноста на домашниот
кредитен апарат.

2) Освен преку своите филиали, Народната бан-
ка ФНРЈ по потреба работи и преку републикан-
ските претпријатија за краткорочен кредит.

Поштенска штедилница ФНРЈ

Член 10

1) Делокругот на Поштенската штедилница
ФНРЈ е особено:

- а) да организира и приспособа народни уштеди;
- б) да прима улози на чековни сметки;
- в) да организира платни (исплатни и вирман-
ски) промет преку поштенските установи во земјата
и во иностранството;
- г) да врши благајничка служба за државата;
- д) да за сметка на државата врши служба по
државните зајмови;
- ѓ) да ги ломбардуе државните хартии од
вредност и вариантите на домашните јавни складишта;
- е) да еконтуе краткорочни државни хартии
од вредност, купони и извлечени хартии од вред-
ност; и
- ж) да купуе и продава за своја и туѓа сметка
хартии од вредност.

2) Поштенската штедилница ФНРЈ вишковите на
средствата што ги преминуат потребите на нејзи-
ната благајничка служба ги пласира спрема кредит-
ниот план (чл. 6).

3) Поедини работи од ст. 1) на овој член за
Поштенската штедилница ФНРЈ покрај нејзините фи-
лиали и пословници ги вршат сите поштенски устано-
ви во земјата, по прописите што ги донесе Мини-
стерот на финансите ФНРЈ во согласност со Мини-
стерот на поштите. Во вршењето на оваа служба
поштите и се непосредно подредени на Поштенската
штедилница ФНРЈ.

Државна инвестициона банка ФНРЈ

Член 11

1) Досегашната Државна хипотекарна банка го
менава називот во „Државна инвестициона банка
ФНРЈ“. Нејзиниот делокруг е нарочно:

а) да концентрира долгорочни средства во
земјата особено јавни фондови, одредени делови на
работни резерви на осигурителните претпријатија и
установи за социалното осигурување, одредени делови
на улози на штеѓа и останатите депозити кај
другите кредитни претпријатија (чл. 4), како и суд-
ски и административни депозити и пупилни улози;

б) да издава заложници и обвезници;

в) да прима улози;

г) да одобруе долгорочни и среднорочни осо-
бено инвестициони зајмови (како што се: за креди-
тирање државните инвестициони работи, индустри-
ските и рударските инвестиции, пловните објекти,
како и приватните градежни дејности);

д) да одобруе дополнителски краткорочни зајмови
на должниците кои што ги кредитира долгорочно
или среднорочно.

2) Државната инвестициона банка ФНРЈ ги уло-
жуе привремено слободните средства во Народната
банка ФНРЈ

3) Министерот на финансите ФНРЈ може, со
исклучение од прописите на точ. а) ст. 1 од овој
член да го довери ракувањето на поедини јавни фон-
дови, наменети на посебни стопански гранки, на оние
сојузни кредитни претпријатија кои што се специ-
ализирани за кредитирање односната стопанска
гранка.

Кооперативна и поделелска банка ФНРЈ

Член 12

Делокругот на Кооперативната и поделелската
банка ФНРЈ (понапред Привилегована аграрна банка)
е особено:

а) да го кредитира земјоделското и градското
кооперативно стопанство во општо како и устано-
вите и претпријатијата што работат со стопанство-
то; и

б) да приспособа парични средства, првенствено
од кооперативниот и поделелскиот сектор на стопан-
ството.

Индустриска банка ФНРЈ

Член 13

Делокругот на Индустриската банка ФНРЈ е
особено:

а) да ја кредитира индустријата и рударството;

б) да ги кредитира сојузните трговски прет-
пријатија кои што работат со индустријата и ру-
дарството; и

в) да приспособа парични средства, првенствено
од индустрискиот и рударскиот сектор на стопан-
ството.

Занајтска банка ФНРЈ

Член 14

Делокругот на Занајтската банка ФНРЈ е осо-
бен:

а) да го кредитира занајтството, првенствено
преку кооперациите, и

б) да приспособа парични средства, првенствено
од занајтскиот сектор на стопанството.

Државен осигурителен завод ФНРЈ

Член 15

1) Досегашниот Државен завод за осигурување и
реосигурување го менава називот во „Државен осигу-
рителен завод ФНРЈ“. Неговиот делокруг е особено:

а) да го осигура против пожар и други ризици
сиот државен и останатиот јавноправен имот;

б) да ги спроведуе сите обвезни осигурувања,
освен социалното (работничко-наместеничкото), како
и да ги врши другите осигурувања, против сите ви-
ди ризици; и

в) да врши реосигурување по сите работи на
осигурувањето во земјата и иностранството.

2) Државниот осигурителен завод ФНРЈ ги вло-
жуе долгорочните средства од своите технички и
други резерви првенствено во Државната инвести-
циона банка ФНРЈ односно во долгорочни хартии
од вредност (чл. 4).

Организација на сојузните кредитни претпријатија**Член 16**

1) Сите членови на раководствата на сојузните кредитни претпријатија, чиј сопственик во потполност е државата, ги поставуе Министерот на финансите ФНРЈ спрема прописите за нивното уредување. Кај сојузните кредитни претпријатија, чиј делимичен сопственик е државата, Министерот за финансите ФНРЈ ги поставуе оние членови на раководствата кои го претставуат делот на главницата кој и припаѓа на државата, државните установи и државните претпријатија.

2) Кредитните претпријатија можат по потреба, а спрема својот делокруг, да осниваат филиали, водејќи сметка да не се осниваат излишни работни единици кои што ја поскапуваат режијата. Каде што е возможно, сојузните кредитни претпријатија ќе се служат за своите работи со мрежа на филиали на републиканските кредитни претпријатија и месните кредитни претпријатија. Оснивање и укинување филиалите подлеже на согласност од Министерот на финансите ФНРЈ, доколку со законски прописи не е инаку одредено.

3) Кај сојузните кредитни претпријатија (чл. 8), во чијот капитал покрај државата учествуваат и приватни лица, може државата да го откупи учестието на приватните лица со исплата номиналната вредност на нивните акции која што ќе биде утврдена по извршената валоризација и пресметането на обвезите во смисла на постоечките прописи. Прописи за ова донесуе Владата ФНРЈ по предлог на Министерот на финансите ФНРЈ.

6) Републикански кредитни претпријатија**Член 17**

Републикански кредитни претпријатија се оние чијата главница во потполност или делимично припаѓа на народната република, а се од општо значење за таа народна република.

Член 18

Републиканските кредитни претпријатија се од краткорочен тип. Нивниот задаток е да ги задоволуваат оние кредитни потреби кои што не ги покриваат сојузните кредитни претпријатија. Нивниот делокруг е особено:

- а) да приспособаат краткорочни (јавни и приватни) парични средства на своето подрачје;
- б) да организира платни промет на своето подрачје;
- в) краткорочно да го кредитираат прометот на имотите и другите стопански дејности од локален карактер;
- г) да ги кредитира и да бидат финансиска централа за приватните и државните месни кредитни претпријатија на својата народна република;
- д) краткорочно да ги кредитираат органите на државната власт и државната управа на народната република, автономните покраини и автономните области, како и административно-териториалните единици;
- гј) да ја вршат должноста на подрачните органи на Народната банка ФНРЈ;
- е) да ги вршат работите на сојузните кредитни претпријатија како комисионери.

Член 19

1) Републиканските кредитни претпријатија можат да се осниваат само со закон на народната република по предлог на министерот на финансите на односната народна република а со согласност на Министерот на финансите ФНРЈ, со делокруг и уредување со кој што овој е согласен. Во една народна република постои по правило само едно републиканско кредитно претпријатие. Републиканските кредитни претпријатија ќе изградат најширока мрежа на филиали, кои можат да се осниваат само со претходна согласност на Министерот на финансите ФНРЈ.

2) Сите членови на раководствата на републиканските кредитни претпријатија чијата главница во потполност им припаѓа на народната република ги поставуе министерот на финансите на народната република спрема прописите за уредување на овие претпријатија. Кај републиканските кредитни претпријатија чијата главница делимично и припаѓа на народната република министерот на финансите на народната република ги поставуе оние членови на раководствата кои го претставуваат делот на главницата кој што и припаѓа на народната република.

3) Министерот на финансите ФНРЈ врши надзор над работата на овие претпријатија преку својот делегат.

в) Месни кредитни претпријатија**Член 20**

Месни кредитни претпријатија (градски или месни народни штедилници) се оние чијата главница во потполност или претежно му припаѓа на градскиот односно месниот народен одбор.

Член 21

1) Делокруг на месните кредитни претпријатија е особено:

- а) да ја организираат народната штедња и да приспособаат уштеди;
- б) да ги концентрира слободните краткорочни средства на органите на државните месни власти и на управата како и на државните месни претпријатија;
- в) да ги кредитира граѓаните на своето место;
- г) краткорочно да ги кредитира органите на државните месни власти и управата како и државните месни претпријатија;
- д) за органите на државните месни власти и управата како и за државните месни претпријатија да вршат благајничка служба и банкарски работи.

2) Месните кредитни претпријатија се потпираат во своето краткорочно работење на републиканското кредитно претпријатие, а во своето долгорочно работење на најблиската филиала на Државната инвестициона банка ФНРЈ.

Член 22

1) Месните кредитни претпријатија можат да се осниваат само по одобрение на министерот на финансите на односната народна република, а со претходна согласност на Министерот на финансите ФНРЈ, со делокруг и уредување со кој што овој ќе се согласи.

2) Сите членови на раководствата на месните кредитни претпријатија, чијата главница му припаѓа во потполност на градскиот односно месниот народен одбор, ги поставуе овој одбор спрема прописите за уредување на овие претпријатија. Кај месните кредитни претпријатија во чијата главница делимично учествува градскиот односно месниот народен одбор овој одбор ги поставуе оние членови на раководствата кои го претставуваат делот на главницата кој му припаѓа на одборот.

3) Надзор над овие претпријатија врши министерот на финансите на народната република преку својот делегат.

г) Општи одредби за државните кредитни претпријатија**Член 23**

Постоечките кредитни претпријатија од државниот сектор (чл. 8 до 22) можат да се укинуваат или соединуваат со решение на Владата ФНРЈ, по предлог на Министерот на финансите ФНРЈ.

Член 24

1) За сите обврзи на државните кредитни претпријатија гарантира државата.

2) Обвезниците, заложниците и благајничките записи што ги издаваат државните кредитни претпријатија се сметаат во се како државни хартии од вредност.

3) За државните кредитни претпријатија не важат прописите за државното сметководство.

Член 25

1) Пред судовите и другите органи на народната власт државните кредитни претпријатија ги застапуваат нивните овластени службеници во сите правни работи, па и во оние за кои што е прописано застапување преку адвокат.

2) Во сите спорни случаи во кои што државните кредитни претпријатија се појавуваат како тужител или тужен, е надлежен судот во местото на нивната централа односно филијала.

Член 26

1) Книгите и сметките, како и изводите од книгите, картотеките и сметките на државните кредитни претпријатија, имаат доказна сила на јавни документи.

2) Со документите за долгот даден на државните кредитни претпријатија со извод од книгите, картотеките или сметките се признава извршниот наслов.

3) Сите споредни барања на државните кредитни претпријатија имаат ист ред на наплата како и главното барање, без оглед на време од кога потекнуваат и без оглед да ли се укижени.

4) Кај сите јавни продавачки кои се вршат на барање државните кредитни претпријатија можат овие претпријатија сами да извршат проценка на недвижностите и другите имоти што се продаваат со јавна продажба.

5) Државните кредитни претпријатија како понудувачи на јавните продавачки се ослободени од полагање кауција.

6) Државните кредитни претпријатија можат да вршат амортизациона постапка по нестанатите уложни и депозитни книжки, исклучително од општите прописи за тоа на начин кој што ќе пропише Министерот на финансите ФНРЈ.

7) Во случај на смрт на улагачот, на сопственикот на чековната сметка или на оставачот можат државните кредитни претпријатија непосредно на лицето кое ги подмирило трошковите за лекување и погребот да го издадат покојниковиот улог и оставините до износите на предвидените организациони прописи на односното државно кредитно претпријатие.

Б. Кооперативен сектор

Член 27

1) Кооперативни кредитни претпријатија се кредитните и осигурителните кооперации како и нивните работни сојузи.

2) Задаток на кооперативните кредитни претпријатија е да преку соработувачка и взаемност ги задоволуваат кредитните потреби на своите членови.

Член 28

1) Делокруг на кредитните кооперации е особено:

- а) да преку кооперативните удели и со присобирање уштеди ствараат средства за работа;
- б) да преку образување на кооперативни фондови ствараат колективен капитал; и
- в) да на своите членови одобруваат зајмови.

2) Кредитните кооперации и нивните сојузи добиваат, на основа на колективните кредитни способности на своите кооператори, дополнителни средства за работа од државниот кредитен сектор, преку кредитите од Кооперативната и поледелската банка ФНРЈ односно Занајската банка ФНРЈ.

3) Кредитните кооперации и нивните сојузи ќе ги предаваат вишковите на средствата на Кооперативната и поледелската банка ФНРЈ односно на Занајската банка ФНРЈ.

Член 29

1) Делокругот на осигурителните кооперации е да ги осигураат своите членови и нивниот имот во границите на дозволата за работа издадена од Министерот на финансите ФНРЈ.

2) Осигурителните кооперации се должни долгорочните средства од своите технички и останати ре-

зерви да ги вложуваат, покрај дозволените пласмани (на пример во згради), првенствено во најблиската филијала на Државната инвестициона банка ФНРЈ односно во долгорочни хартии од вредност (чл. 4).

3) Дозволите за работата на постоејќите осигурителни кооперации имаат да се ревидираат, со тоа да се дозволи работа само на оние осигурителни кооперации кои можат корисно да послужат на народното стопанство.

Член 30

Кооперативните кредитни претпријатија ќе се организират така да бидат просторно што поблизу до своите кооперации, да бидат така финансиски јакни да можат да ги доволат кредитните потреби на своите членови и за себе да обезбедат стручна работна сила.

В. Приватен сектор

Член 31

Приватни кредитни претпријатија се банки и осигурителни претпријатија на кои што сопствениците се во потполност приватни лица, како и на оние на кои што сопствениците се делимично приватни лица, а не се сојузни (чл. 8), републикански (чл. 17), ни месни државни кредитни претпријатија (чл. 20).

Член 32

Делокругот на приватните банки е особено:

- 1) да собираат слободни парични средства; и
- 2) да го кредитираат стопанството, а особено неговиот приватен сектор.

Член 33

1) Делокругот на приватните осигурителни претпријатија е да во границите на дозволата за работа издадена од Министерот на финансите ФНРЈ да вршат работи на осигурување сите сорти ризици, сем оние кои со посебни прописи се резервисани исклучиво за државниот осигурителен завод ФНРЈ.

2) Приватните осигурителни претпријатија се должни долгорочните средства од своите технички и останати резерви да ги вложуваат, покрај дозволените пласмани (на пример згради), првенствено во најблиската филијала на Државната инвестициона банка ФНРЈ односно во долгорочни хартии од вредност (чл. 4).

Член 34

1) Приватните банки и осигурителните претпријатија можат да работат само ако имаат дозвола за работа од Министерот на финансите ФНРЈ. Ова исто важи и за нивните филијали.

2) Дозволите за работа на постоејќите приватни банки и осигурителни претпријатија имаат да се ревидираат, со тоа да се дозволи работа само на оние претпријатија кои можат корисно да послужат на народното стопанство.

3) Кредитните претпријатија основани под окупацијата како и филијалите на иностранные кредитни претпријатија кои што под окупацијата се образувани на југословенската државна територија, доколку досега не се ликвидирани, ќе ликвидираат по прописите за ликвидација на приватните кредитни претпријатија.

ГЛАВА IV

ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 35

1) Назив на банка можат да носат во своето име само кредитни претпријатија.

2) Назив на штедилница можат да носат во своето име покрај Поштенската штедилница само месни државни кредитни претпријатија.

3) Назив на кооперација можат да носат во своето име само оние кредитни претпријатија кои што се основани по Основниот закон за кооперациите.

Член 36

За прекршување прописите на овој закон како и на правилникот, напатствијата, наредбите и решенијата

донесени на основа на овој закон може Министерот на финансите ФНРЈ да им изрече казна на кредитните претпријатија и на другите одговорни лица до Динари 1,000,000. Покрај тоа можат да се конфискуат стварите што се предмет на прекршуењето.

Член 37

1) Спроведуење на овој закон се става во должност на Министерот на финансите ФНРЈ. Мерките во оваа цел како и во цел на правилно работење и упростуење работа на кредитниот апарат и уредуење и поарнуење приликите во областа на кредитот и осигуруењата ќе ги пропише Министерот на финансите ФНРЈ, со правилници, напатствија, наредби и решења.

2) Министерот на финансите ФНРЈ може со своите решења овластуењата од претходниот став да ги пренесе на министрите на финансите на народните републики, одредувајќи го при тоа обемот на пренесените надлежности.

3) Со мерките со кои се регулира работата на приватните кредитни претпријатија имаат да се обезбедат интересите на народното стопанство, на државата, улагачите, осигурениците, останатите поверители и акционери.

Член 38

Се овластуе Министерот на финансите ФНРЈ да може во границите на овој закон со своите правилници да пропише уредуење и работење на државните кредитни претпријатија.

Член 39

1) Со влегуењето во сила на овој закон престануваат да важат сите прописи кои што со него се во противност.

2) Правните прописи за уредуење на државните и самоуправните кредитни претпријатија, кои што важеле до 6 април 1941 година, ќе се применуваат, доколку не се во противност со прописите на овој закон, до донесуење правилник во смисла на прописите од претходниот член.

Член 40

Овој закон влегуе во сила со денот на објавуењето во „Службен лист на Федеративната Народна Република Југославија“.

У. бр. 431

21 август 1946 година
Белград

Президиум на Народната скупштина
на Федеративната Народна Република Југославија

Секретар,

Претседател,

Миле Перуничич, с. р.

др. Иван Рибар, с. р.

485.

У К А З

На основа членот 74 точка 6 и членот 136 Уставот, Президиумот на Народната скупштина ФНРЈ го прогласуе Законот за потврда и измени и дополнуења на Законот за таксите од 2 септември 1945 година, кој на основа овластуењето од членот 136 Уставот го донесе законодавните одбори на Сојузното веќе и Веќето на народите на Народната скупштина ФНРЈ, а кој гласи:

ЗА ПОТВРДА И ИЗМЕНИ И ДОПОЛНУЕЊА НА ЗАКОНОТ ЗА ТАКСИТЕ

Законот за таксите од 2 септември 1945 година („Службен лист ДФЈ“ бр. 71 од 18 септември 1945 година) се потврдуе со измените и дополнуењата направени во овој закон, така да неговиот изменет и пречистен текст гласи:

Закон за таксите

Член 1

(1) Во корист на државата се наплатуваат такси:

1) на сите писмени претставки и прилози со нив упатени на државните органи, Државните стопански

претпријатија не се сметаат како државни органи во смисла на овој закон;

2) на сите писмени сведочанства и уверења со кои што, било од страна на државните органи било од приватните лица, се потврдуваат некакви особини, односи или отпстојателства;

3) на се друго предвидено во тарифата на овој закон.

(2) На сведочанствата и уверењата кои што ги издаваат приватните лица таксите се плаќаат само во случај кога се употребуваат пред државните органи, и тоа во височината на соодветните такси кои што се плаќаат за сведочанства и уверења издадени од државните органи.

Член 2

Височината на таксата одредена е во тарифата која што чини составен дел на овој закон.

Член 3

(1) Ако претставката содржи повеќе предмети кои што предизвикуваат различни постапки, се плаќаа онолкува такса колку што има предмети. Кога една претставка содржи еден предмет, а ја поднесуваат повеќе лица, се плаќа една такса.

(2) Кога државниот орган издава едно уверење за повеќе сродни особини, односи или опстојателства се плаќа една такса.

Член 4

Во документите кои што се издаваат без наплата на такса мора да се означи на чие барање и во која цел се издаваат, како и да не смеат да се употребат во други цели.

Ослободуења

Член 5

Од плаќање такса се ослободуваат:

1) државни надлештва и установи (но не и државните стопански претпријатија);

2) дипломатски и конзуларни претставници на странски држави во дипломатски и конзуларни работи по взаемноста;

3) сиромашни лица, т. е. лица кои што не плаќаат повеќе од 100.— динари годишен непосреден данок;

4) воени обвезници во сите ствари кои што произлегуваат од воената должност;

5) инвалиди во сите ствари кои што се во врска со инвалидските примања, како и лица кои што имаат разни поткрепи и помошти во постапката за добивање на поткрепи и помошти.

Член 6

Не се плаќа такса во следните предмети:

1) на претставки поднесени во јавен интерес;

2) на уверење за сиромаштво и на молби за добивање тие уверења;

3) на клазули за извршноста на пресудите и решењата;

4) на сите акти и процесни работи врзани за регулирање на службеничкиот статус на активните службеници и работници во државната служба и регулирањето на пензијата;

5) на сите претставки со кои што се бара враќањето на платените давачки, доколку барањето ќе се покаже како основано;

6) на исправки на неуредни административни и судски одлуки, како и на претставки упатени во оваа смисла;

7) на решења и уверења со кои што се признава или потврдуе стручно знаење или квалификација;

8) на лекарски уверења кои што им се издаваат на ученици, државни службеници, работници и наместеници заради правдање на изостанок од школо, служба или работа.

Наплата на таксата**Член 7**

Наплата на таксата се врши унапред, и тоа во таксени марки. Министерот на финансите ФНРЈ може на пропише отстапување од оваа одредба.

Член 8

Плаќање таксите уназад се врши во случај од точката 5) чл. 6 на овој закон и во случаи кои што ќе ги пропише со правилник сојузниот Министер на финансите.

Член 9

Во случај да писмената кои што подлежат на плаќање такса по овој закон им стасаат на државните органи преку пошта без такса или со недостаточна такса, ќе се повижа подносителот да ја плати односно доплати таксата во срок од 15 дена сметајќи од денот на уразувањето позивот. Ако подносителот по ова не постапи, ќе се смета оти писменото не го ни поднел.

Член 10

При издавањето на ма какво писмено или вршење на некаква работа или потврда, сите државни органи се должни да го означат износот на таксата и тарифниот број по кој што се таа наплата.

Застарелост**Член 11**

Наплата на таксите како и правото на повраќање на повеќе наплата на такса не застарее.

Таксени вредности**Член 12**

На државата и припаѓа исклучително право на изработување и продавање таксени марки и други таксени вредности.

Таксени вини и казни**Член 13**

Лице кое што прави или протура лажни таксени марки и други таксени вредности, ќе се казни по прописите на Кривичниот закон како и фалсификувањето на пари.

Член 14

Лице кое што ќе употреби или протури веќе поништени или употребени таксени марки и други таксени вредности ќе се казни со лишување од слобода од 30 дена до 1 година и со парична казна од 500 до 20.000 динари.

Член 15

Покушај на дело од чл. 13 и 14 на овој закон ќе се казни со иста казна како и свршено дело.

Член 16

Лице кое што продава таксени марки и други таксени вредности по поголема цена од прописаната ќе се казни парично од 250.— до 5.000.— дин.

Член 17

Лице кое што неовластено продава таксени марки или други таксени вредности, како и она лице кое што тие марки или вредности ги купува од неовластено лице, ќе се казни парично од 100.— до 1.000.— динари.

Член 18

Ако лица (лекари, ветеринари, инженери и тн.) кои што со специални прописи се овластени на издавање уверења кои што немаат карактер на јавен документ, во цел на употребување пред државните органи, овој го издаваат без наплата на такса ќе се казнат со парична казна од 250.— до 1.000.— динари.

Член 19

Државниот службеник ќе се казни:

1) ако непосредно прими нетаксирана или недостаточно таксирана претставка, или ако издаде некако писмено без соодветна такса од 100.— до 1.000 динари;

2) ако не дозволи увид во актите заради контрола на наплата на таксите по овој закон, од 200 до 2.000 динари;

3) државниот службеник кој што ќе постави противно на чл. 4 на овој закон, од 100 до 1.000 динари.

Со казна од точката 1 ќе се казнат државните службеници кои што нетаксирани или недостаточно таксирани по пошта примени претставки неке ги вратат на таксирање односно дотаксирање.

Член 20

Кој ќе ја употреби од такса ослободената исправа во друга цел а не во онаа заради која е издадена, ќе се казни парично од 100 до 1.000 динари.

Член 21

(1) За донесување одлуки во првиот степен по вините од чл. 13 како и за покушај на делата од чл. 13, надлежен е окружниот суд; за вините од чл. 14 и 16 до 18 надлежен е во прв степен околинскиот суд на домот на лицето кое што делото го направил. За вините од чл. 19 точ. 1) и 2) надлежен е непосредниот старешина на извршителот на делото; за вините од чл. 19 точ. 2 надлежен е органот кој што ја наредил ревизијата. За вините од чл. 20 надлежен е органот кај кого е употребен документот.

(2) Казните по вините од чл. 14—21 на овој закон не ги исклучуваат применувањата на другите казни прописи.

Повраќај на таксата**Член 22**

Лице кое што платило поголема такса од прописаната има право на повраќај. Молбата за повраќај му се поднесува на оној државен орган кај кого е таксата платена, а одлуката ја донесува окружниот народен одбор односно каде што нема округ министерството на финансите на народната република, главниот извршни одбор на автономната покраина или обласниот извршни одбор на автономната област. Ако е таксата платена кај окружниот народен одбор одлуката ја донесува министерството на финансите на народната република односно главниот извршни одбор на автономната покраина односно обласниот извршни одбор на автономната област.

Жалби**Член 23**

На одлуките од народните судови може да се изјави жалба во срок од 30 дена од денот на соопштувањето одлуката по прописите на кривично-судската постапка. На решењата на народните одбори може во срок од 30 дена од денот на соопштувањето да се изјави жалба на надлежниот непосредно повисок народен одбор односно на министерството на финансите на народната република.

Преодни и завршни одредби**Член 24**

(1) Дури Министерот на финансите ФНРЈ не ќе донесе потребни прописи за извршувањето на овој закон ќе се употребуваат досегашните таксени марки и другите таксени вредности.

(2) Исто така остануваат до донесувањето на соодветни нови прописи на снага и прописите за лепење, поништување и заменување на таксените марки и другите таксени вредности, како и другите прописи на техниката за продавање во врска со таксените марки и таксените вредности.

Член 25

На сите започнати постапки по таксените вини ќе се применат до нивното окончување досегашните прописи.

Член 26

До натамошна одредба дипломатските и конзуларните застапништва во иностранство ќе ја применуваат Уредбата за конзуларните такси од 21 декември 1940 година („Службени новини“ број 301 од 28 декември 1940 година), доколку не е изменета со тарифниот број 11 и 12 на овој закон.

Член 27

Сојузниот Министер на финансите ќе донесуе објаснувања и напатствија за извршување и еднообразно применување на овој закон кои што се обвезни за сите државни органи.

Член 28

Правилник за извршување на овој закон ќе донесе сојузниот Министер на финансите.

Член 29

Овој закон влегуе во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративната Народна Република Југославија“.

ВТОР ДЕЛ

ТАКСЕНА ТАРИФА

I Претставки

Динари

Тар. бр. 1

На сите претставки за кои не е инаку пропишано се плаќа — — — — — 10.—

Тар. бр. 2

На претставките со кои се бара дозвола за основање индустриско претпријатие или заштита на патентот се плаќа — — — — — 100.—

Тар. бр. 3

На претставките во врска со царинење се плаќа:

1) за царинска (општа) пријава — — — — — 5.—

2) за стоварници:

а) за денчана стока од секоја испратка (колет) — — — — — 0,50

б) за вагонска стока:

— до 10.000 кг. — — — — — 10.—

— за секои натамошни 1.000 кг. — — — — — 1.—

Тар. бр. 4

На претставките за прием државјанство на Федеративната Народна Република Југославија се плаќа — — — — — 200.—

Тар. бр. 5

На сите жалби против решењата на државните управни органи се плаќа — — — — — 30.—

II Прилози

Тар. бр. 6

На сите прилози со претставки и жалби, доколку инаку, не се таксирани се плаќа — — — — — 5.—

III Формални решења

Тар. бр. 7

На сите решења за кои не е инаку пропишано се плаќа — — — — — 30.—

Тар. бр. 8

На решењата по казната за повреда на административни закони и законски прописи се плаќа — — — — — 50.—

Динари

Тар. бр. 9

На решењата за приеми во државјанство или отпуштање од државјанство на Федеративна Народна Република Југославија се плаќа — — — — — 1500.—

Тар. бр. 10

На пасошите за патување во странство се плаќа:

1) за време до 6 месеци — — — — — 50.—

2) за време преку 6 месеци до 12 месеци — — — — — 200.—

3) за време преку 1 година — — — — — 400.—

4) за воневропски држави — — — — — 800.—

5) за други патни исправи во граничните области со важност најповеќе до 30 дена — — — — — 30.—

6) за излазна виза — — — — — 30.—

Забелешка: за колективен пасош се плаќа една такса.

Тар. бр. 11

За издавање, продолжување и обновување пасошите на југословенските државјани во странство од страна на консуларните претставништва се плаќа:

1) за време до 6 месеци — — — — — 50.—

2) за време преку 6 месеци до 12 месеци — — — — — 200.—

3) за време преку 1 година — — — — — 400.—

4) за воневропски држави — — — — — 800.—

Тар. бр. 12

За виза на пасошите се плаќа:

1) за југословенски државјани — — — — — 10.—

2) за страни државјани:

а) за пролазна виза — — — — — 20.—

б) за улазна виза — — — — — 100.—

Забелешка I.

Странските државјани кои патуваат во Југославија на позив на нашите државни органи не плаќаат такса за виза.

Забелешка II:

На невизираниите пасоши на странските државјани ќе се наплатува двојструка такса од точ. 2 на овој тарифен број.

Забелешка III:

Ако органите на една странска држава при давање визи на пасошите на нашите државјани наплатуваат какви специални такси покрај таксите за визи, нашите органи од државјаните на таа држава покрај пропишаните такси за виза ќе наплатуваат и соодветни специални такси во ист износ во кои се оние наплатуваат од нашите државјани.

Тар. бр. 13

На одобрување за промена на името и презимето се плаќа:

а) само имињата или презимињата — — — — — 100.—

б) имињата и презимињата заедно — — — — — 150.—

Забелешка:

Оваа такса нема да ја плаќаат сите оние кои порано биле присилени да го променат своето име и презиме, како ни лица кои го мењаваат презимето заради заклучување брак.

Тар. бр. 14

На ловечки билети се плаќа:

а) ако се лови без пез или со еден пез — — — — — 30.—

б) ако се лови со повеќе пези — — — — — 100.—

Тар. бр. 15

На годишен оружен лист за секое парче оружје се плаќа — — — — — 50.—

На траен оружен лист — — — — — 200.—

Тар. бр. 16

На решење за административно обезбедување на парите и покретноста се плаќа — — — — — 60.—

	Динари		Динари
Тар. бр. 17		5) за пловни објекти:	
На решение за одредување избрани судови и вештачи од страна на државните органи се плаќа — —	50.—	— на море:	
Тар. бр. 18		а) за морски патнички бродови:	
На решение со кое се дава овластување за обавување дукјан се плаќа:		до 100 НРТ — — — — —	500.—
1) за трговски и занаетски дукјани:		преку 100 до 500 НРТ — — — — —	1.000.—
а) за трговски дукјани на големо:		преку 500 до 1.000 НРТ — — — — —	3.000.—
— во местата преку 50.000 жители — — — — —	1.000.—	преку 1.000 НРТ — — — — —	6.000.—
— во местата до 50.000 жители — — — — —	500.—	б) за морски теретни бродови (и бродови--танкови):	
б) за трговски дукјани на малу и занаетски дукјани со стално седиште:		преку 10 до 100 НРТ — — — — —	1.000.—
— во местата преку 50.000 жители — — — — —	500.—	преку 100 до 1.000 НРТ — — — — —	3.000.—
— во местата до 50.000 жители — — — — —	300.—	преку 1.000 до 3.000 НРТ — — — — —	6.000.—
в) за трговските дукјани на малу и занаетски дукјани со нестално седиште — — — — —	300.—	преку 3.000 НРТ — — — — —	10.000.—
г) за агентурски, комисиони дукјани и трговски застапништва и останали посреднички дукјани — — — — —	2.000.—	в) за мауни (шлепови):	
д) за испратителни (шпедитерски) претпријатија — — — — —	1.000.—	до 150 НРТ — — — — —	1.000.—
г) за кочијаш и рабарии — — — — —	300.—	преку 150 до 300 НРТ — — — — —	2.000.—
2) за градежни дукјани — — — — —	1.000.—	преку 300 НРТ — — — — —	3.000.—
3) за индустриски дукјани — — — — —	1.500.—	г) за реморкери:	
4) за вршење приватни работи на јавни правосапници, лекари, инжињери, ветеринари, геометри, бабици и слични слободни професии — — — — —	200.—	до 100 КС — — — — —	500.—
Забелешка I:		преку 100 до 500 КС — — — — —	1.000.—
За овластување на отворање помокјен локал се плаќа иста такса како и за главниот дукјан.		преку 500 КС — — — — —	3.000.—
Забелешка II:		д) за пловни колачи (багери) пловни дизалици и пловни елеватори:	
Такси од овој тарифен број се плаќаат према бројот на структурите содржани во овластувањето за работењата.		без сопствен погон — — — — —	1.000.—
Тар. бр. 19		со сопствен погон — — — — —	2.000.—
На решение со кое се дава дозвола за обавување дукјан се плаќа:		г) за лагји преносници и за бродови до 10 НРТ ако вршат обрт — — — — —	200.—
1) за производство вештачки минерални води — — — — —	2.000.—	е) за рибарски бродови:	
2) за угостителски дукјани:		кои што ловат со свекја — — — — —	100.—
а) за ресторани, гостионици (народни куќи), во кои не се точат алкохолни пијачки — — — — —	2.000.—	кои што ловат со повлечна мрежа — — — — —	200.—
б) за ресторани со пијачки, кафани, крчми, бифеи, подруми — — — — —	5.000.—	ж) за лучки лагјарски чамци — — — — —	100.—
в) хотели во местата до 50.000 жители — — — — —	1.000.—	За едрењаци се плаќа 50%, а за едрењачи со помокјен мотор 75% на соодветната такса од овој тарифен број.	
— хотели во местата преку 50.000 жители — — — — —	2.500.—	На јахти и слични државни пловни објекти, одредени за јавна служба а не за обрт, оваа такса не се плаќа.	
г) за пансионери, свратилишта и коначишта — — — — —	500.—	— За речни и езерски пловни објекти:	
д) барови — — — — —	20.000.—	з) за парни или моторни теглачи, патнички и мешовити бродови:	
г) млекари и дукјани во кои се точи само чај и кафе — — — — —	500.—	од 50 до 200 КС — — — — —	500.—
3) за заводи за обложување — — — — —	10.000.—	преку 200 до 500 КС — — — — —	1.000.—
4) за претпријатија за превоз патници и стока:		преку 500 КС — — — — —	1.500.—
а) автобуски — — — — —	500.—	и) за парни или моторни теретњаци (за превоз стока или течности):	
б) авто-такси — — — — —	250.—	до 300 тони носивост — — — — —	1.000.—
в) пајтондски — — — — —	100.—	преку 300 до 500 тони носивост — — — — —	2.000.—
г) за приватни железници — — — — —	2.000.—	преку 500 тони носивост — — — — —	3.000.—
		ј) за теретњаци за превоз стока (шлепови) и за превоз течности (танкови):	
		до 300 тони носивост — — — — —	600.—
		преку 300 до 500 тони носивост — — — — —	1.200.—
		преку 500 тони носивост — — — — —	2.000.—
		к) на дрварици:	
		преку 50 до 300 тони носивост — — — — —	600.—
		преку 300 тони носивост — — — — —	1.200.—
		л) за дереглии и други пловни објекти за превоз стока, без сопствен погон:	
		преку 5 до 50 тони носивост — — — — —	200.—
		м) за моторни или парни чамци (теглачи за превоз стока или патници и тн.) до 50 КС — — — — —	200.—
		н) за пловни копачи (багери), пловни дизалици и пловни елеватори:	
		без сопствен погон — — — — —	1.000.—
		со сопствен погон — — — — —	2.000.—
		о) за пловни токмаци, пловни каменоломи:	
		без сопствен погон — — — — —	500.—
		со сопствен погон — — — — —	1.000.—

Динари		Динари	
н) за жилишни лагји — — — — —	200.—	2) за занаетски работилници:	
о) за бродарици (компи, скели):		— во местата до 50.000 жители —	100.—
без сопствен погон — — — — —	200.—	— во местата преку 50.000 жители —	200.—
со сопствен погон — — — — —	500.—	3) за фабрички згради — — — — —	1.000.—
п) за блатњачи — — — — —	300.—	На решењата со кои се одобруе доградување или оправка на зградата се плаќа такса од овој тарифен број.	
р) за пловни бањи — — — — —	500.—	Забелешка со точ. 3	
с) за хангари — — — — —	500.—	Оваа такса се плаќа за секоја дозвола со која се одобруе подигање на едно фабричко претпријатие без оглед на број на објектите кои го сочинуат тоа претпријатие.	
т) за сплавови (од едно патуење) —	50.—	Тар. бр. 23	
к) за пловни воденици — — — — —	1.000.—	На решењата со кои се одобруе подигање на хидротехнички постројки во цел на исползување водните сили се плаќа:	
у) за пристани (штекови) — — — — —	1.000.—	1) за постројки на потоци — — — — —	50.—
ф) за чамци што служат за стопански промет — — — — —	100.—	2) за постројки на планински реки — — — — —	100.—
Кај речните пловни објекти пловидбената дозвола (патент на бродот) се смета за дозвола за вршење работа		3) за постројки на пловните делови на реките — — — — —	2.000.—
Таксите од овој тар. број на речните пловни објекти се плаќаат еднаш, и тоа при издавањето пловидбената дозвола (патентот на бродот).		Тар. бр. 24	
Државни речни (и езерски) пловила за вршење јавни служби не ги плаќаат овие такси.		На решењата во врска со царинење се плаќа:	
6) за ојачари — — — — —	250.—	1) за пропатница или упатница — — — — —	5.—
7) за претпријатија за чистење:		2) за спроводница која прати домашна стока:	
а) дупки и канали — — — — —	100.—	а) за денчани испратки — — — — —	4.—
б) за дезинсекција и дезинфекција —	200.—	б) за вагонски стока — — — — —	20.—
8) за старинарници — — — — —	300.—	3) за царинска декларација:	
9) за трговски дукјани со оружје, муниција и експлозив, како и за занаетски дукјани кои произведат оружје, муниција или експлозив — — — — —	400.—	а) усмена — — — — —	10.—
10) за отворање, пренос или издавање под кирија апотеки или дрогерии — — — — —	500.—	б) секоја друга — — — — —	20.—
11) за произведување фармацевтски препарати — — — — —	2.000.—	в) уметка на декларацијата — — — — —	10.—
12) за малопродавници на монополски предмети — — — — —	100.—	4) за секој пренос на товарниот лист — — — — —	20.—
13) за произведување електрична енергија — — — — —	200.—	5) за секое одобрување за промена на мера на местото за царинење, за секоја промена — — — — —	20.—
14) за вршење банкарски и мењавачки работи — — — — —	3.000.—	6) за продолжување рокот од точ. 5 — — — — —	20.—
15) за заложни и аукциони заводи — — — — —	3.000.—	7) за одобрување да можат да се земат угледи за стока — — — — —	10.—
16) за информациони бирои — — — — —	5.000.—	8) за одобрување претходниот преглед (отворање колети) — — — — —	20.—
17) за патнички, туристички, поморски, речни и иселенички агенции — — — — —	1.500.—	9) за сите други одобрувања кои ги издават царинските власти — — — — —	50.—
18) за бирои за посредување на купопродавачка на непокретности — — — — —	5.000.—	Тар. бр. 25	
19) за биоскопи — — — — —	1.000.—	На решењата со кои се одобруе отворање царински, трошарински и други складови и сместилишта се плаќа:	
20) за царински посредници — — — — —	3.000.—	а) за слободни царински и останали складишта — — — — —	5.000.—
21) за вршење фабрички производство — — — — —	10.000.—	б) за приватни царински и останали сместилишта — — — — —	2.000.—
22) за вршење занаетско производство — — — — —	1.000.—	Тар. бр. 26	
Забелешка:		На решењата за дозвола за превоз монополски предмети низ земјата се плаќа:	
Таксите од овој тарифен број се плаќаат спрема бројот на струките содржани во дозволата за вршење работата.		1) до 1000 кг. — — — — —	20.—
За дозволата за вршење работата во помоќниот локал (филијала) се плаќа иста такса како и за главниот дукјан.		2) преку 1000 кг. за секон понатамошни 1000 кг. по — — — — —	2.—
Тар. бр. 20		IV Свидетелства и уверења	
На решења за одобрување или измена на правилата (статути) на акционерски друштва се плаќа — — — — —	1.000.—	Тар. бр. 27	
Тар. бр. 21		На сите свидетелства и уверења кои државните органи ги издаваат на граѓаните, а со кои се потврдуат какви особини, односи или околности во колку не е инаку пропишано, плаќа се: — — — — —	30.—
На решењата со кои се одобруе експлоатација на минералните води се плаќа	1.000.—	Тар. бр. 28	
Тар. бр. 22		На уверења за државјанство, се плаќа	100.—
На решењата со кои се одобруе подигање градежи се плаќа:		Тар. бр. 29	
1) за згради за живеење и работни просторни:		На уверења за своина и здравје на стоката (сточни пасоши), без оглед на това да ли стоката ќе биде во промет во земјата или во странство, се плаќа:	
— во местата до 10.000 жители — — — — —	50.—		
— во местата преку 10.000 жители до 50.000 жители — — — — —	100.—		
— во местата преку 50.000 жители — — — — —	200.—		

	Динари		Динари
1) за ситна стока по грло — — — — —	1.—	— за секој понатамошен збор преку 100 зборови — — — — —	1.25
2) за крупна стока по грло — — — — —	5.—	Тар. бр. 33	
3) за преносување сопственоста на купувачот се плаќа иста такса како и такса од точ. 1 и 2 според врста на стоката.		За заверка на проценката на имотот се плаќа — — — — —	50.—
Тар. бр. 30		Тар. бр. 34	
На уверењата во врска со стоката се плаќа:		За заверка на оште работни книги (трговски, банкарски и слични) се плаќа од секој лист — — — — —	0.50
1) за уверење за потоклото на странска стока — — — — —	20.—	Забелешка:	
2) за уверење за вредноста, количината и квалитетот на стоката според царинските документи:		Од оваа такса се ослободуат книгите кои приватните лица ги водат исклучително поради потребата на државната администрација (трошарински дневник, книга на прометниот данок, книга на прометот на девизите и валутите и слично).	
а) на основа од документите од текуќата година — — — — —	25.—	Тар. бр. 35	
б) на основа од документите од пораните години — — — — —	100.—	За заверка на план кај државни органи кога това го бараат приватни лица се плаќа — — — — —	100.—
3) за уверења за здравственост на стоката — — — — —	20.—	Тар. бр. 36	
V Заверки, преписи и преводи		За заверка на договорот кај државните органи се плаќа:	
Тар. бр. 31		1) ново склопен или изменет — — — — —	100.—
За заверки на сите исправи се плаќа:		2) продолжен — — — — —	50.—
— за првиот табак — — — — —	15.—	3) полномоќа — — — — —	30.—
— за секој понатамошен табак — — — — —	10.—	Забелешка:	
Забелешка I:		Оваа такса нема да се плаќа за заверка на договорот за учење по Законот за учениците во стопанството.	
Ако се заверуат повеќе примерци од истата исправа тогаш на првиот табак се плаќа такса од овој тарифен број, а за секој понатамошен примерок по 15.— динари од еден примерок, без оглед на број страни.		Тар. бр. 37	
Забелешка II:		За овара хелиографски план (цртеж) од платно од квадратен метар се плаќа — — — — —	20.—
Ако се заверуе само потпис, се плаќа такса од динари 10 за заверка на секој потпис или печат.		Тар. бр. 38	
За заверка на потписот и печатот се плаќа една такса.		За преписите на службените актови или документи кои се вршат во државни надлежности:	
Тар. бр. 32		1) кога ги вршат приватни лица од полтабак на оригиналот — — — — —	2.—
За заверка на превод се плаќа:		2) кога ги вршат државните органи од полтабак на оригиналот — — — — —	10.—
1) за превод од еден европски на еден од службените јазици на Федеративна Народна Република Југославија:		3) кога државните органи вршат препис на актовите или документите на европски јазик, од половина табак оригинал — — — — —	20.—
— до 100 зборови на оригиналот — — — — —	40.—	Тар. бр. 39	
— за секој понатамошен збор преку 100 зборови — — — — —	0.25	За преводите кои ги вршат државните органи се плаќа 20% повеќе од предвидената соодветна такса од тар. бр. 32.	
2) за превод од еден воневропски јазик на еден од службените јазици на Федеративна Народна Република Југославија:		VI Разно	
— до 100 зборови на оригиналот — — — — —	80.—	Тар. бр. 40	
— за секој понатамошен збор преку 100 зборови — — — — —	0.50	За преглед на актови се плаќа само такса од тар. бр. 1.	
3) за превод од еден од службените јазици на Федеративна Народна Република Југославија на еден европски јазик:		Тар. бр. 41	
— до 100 зборови на оригиналот — — — — —	80.—	За состав на приватни исправи кај државните органи се плаќа:	
— за секој понатамошен збор преку 100 зборови — — — — —	0.50	1) за полномоќа — — — — —	50.—
4) за превод од еден од службените јазици на Федеративна Народна Република Југославија на еден воневропски јазик:		2) за останали договори — — — — —	100.—
— до 100 зборови на оригиналот — — — — —	100.—	3) за тестаменти:	
— за секој понатамошен збор преку 100 зборови — — — — —	0.75	а) составени во надлежство — — — — —	150.—
5) за превод од еден европски јазик на еден друг европски јазик:		б) составени во надлежство — — — — —	300.—
— до 100 збора на оригиналот — — — — —	100.—	4) за инвентари, од половина табак — — — — —	25.—
— за секој понатамошен збор преку 100 зборови — — — — —	0.75	5) за останали исправи — — — — —	30.—
6) за превод од еден европски јазик на еден воневропски:		Тар. бр. 42	
— до 100 зборови на оригиналот — — — — —	120.—	За чување тестамент или кодицил се плаќа — — — — —	100.—
— за секој понатамошен збор преку 100 зборови — — — — —	1.—	Тар. бр. 43	
7) за превод од еден воневропски јазик на друг воневропски јазик:		За отворање и обзнаување тестамент се плаќа — — — — —	40.—
— до 100 зборови на оригиналот — — — — —	200.—	Тар. бр. 44	
		За чување (депозит) пари, ствари и хартии од вредност кои приватни лица ги дават на државните органи, се	

Динари

Динари

платка годишно од секој започнати
100 динари вредност — — — — —

1.—

Забелешка I:

Ако вредноста на стварите не може по нивната природа точно да се оцени, тогаш ќе се оцени од страна на вештакот за трошок на депонентот.

Забелешка II:

Таксата од овој тарифен број се плаќа за првата година напред, а за останалите години при подигнувањето на депозитот. Започнатата година се смета како цела. За случај за преносувањето на депозитот од една државна каса во друга се плаќа за преносувањето износ од едногодишна такса.

Забелешка III:

Оваа такса не се плаќа на депозитите кои се положуваат на барање на државните органи, доколку се подигнат во срок.

Тар. бр. 45

1) За стручен преглед и дозвола за пуштање во работата машински, електрични, електро-машински и пливски постројки наменети за јавна употреба и инсталации кои подлежат на преглед по постоеките прописи, се плаќа:

1) од инсталирани бруто коњски снаги или киловат-ампери:

а) до 100 — — — — — 150.—

б) од 100 до 1.000 — — — — — 300.—

в) преку 1.000 — — — — — 500.—

2) од инсталираните бруто ампер-сатови на капацитет:

а) до 100 — — — — — 120.—

б) преку 100 — — — — — 250.—

3) од започнати и поставени километри на водовод:

а) до 10 км — — — — — 100.—

б) преку 10 км — — — — — 200.—

4) од инсталиран котел кои не потпаѓа под редовен на редовен преглед на парните котли — — — — — 150.—

5) за стручен преглед на моторни возила — — — — — 100.—

Тар. бр. 46

За преглед на местото за подигнување градежи или постројки се плаќа — — — — — 200.—

Тар. бр. 47

За преглед на цели згради или поедини просторни во цел на давање одобрување за употреба се плаќа:

— до 5 простории — — — — — 100.—

— од 6 до 20 простории — — — — — 200.—

— преку 20 простории — — — — — 500.—

Тар. бр. 48

За секое излегување на државните службеници вон од канцеларијата по барања на приватна странка, без оглед на бројот на службениците за секое излегување се плаќа — — — — — 100.—

Тар. бр. 49

За опомена со која некој се позива да плати такса која бил должен да ја плати и без опомена, се плаќа — — — — — 10.—

Тар. бр. 50

За даночна опомена се плаќа — — — — — 10.—

Тар. бр. 51

За полис во егзекутивна постапка од половина табак се плаќа — — — — — 20.—

Тар. бр. 52

За записник на лицитација која се врши на барање на приватна странка од половина табак се плаќа — — — — — 10.—

Тар. бр. 53

За приватни соопштења преку државниот орган (со барабанче) се плаќа — — — — — 80.—

VII Катастарски такси

Тар. бр. 54

За спроведување промените во катастарскиот апарат се наплатува во готово:

1) за спроведување промените на насловната страна на постоеките или новоотворениот поседовен лист, од секој нов сопственик по — — — — — 10.—

2) за пренос цели парцели од еден поседовен лист во други, за секоја парцела — — — — — 10.—

3) за спроведување промените на култура, објектите, површини, делба на парцелите, од секоја парцела на нова состојба по — — — — — 20.—

Тар. бр. 55

Во случај на увид и мерење, на барање и за трошок на лица и установи, се наплатува во готово:

а) такса од 150 динари дневно за она време за кое на службеникот му припаѓа дневница по постоеките прописи за службени патувања.

б) такса за времето утрошено на канцелариски работи во врска со теренските работи под а), доколку не се обвинати со тар. број 54. Оваа такса ќе се наплатува спрема утрошеното време, по цена од 30.— динари по канцеларискиот работен саат.

Таксата спрема претходните точки а) и б) ќе се наплатува и во случај кога службеникот од страна на народните власти или судови ќе биде повикан како вештак во канцеларија или на самото место.

Забелешка:

Кај случаите предвидени со овој тарифен број не се наплатува такса од тар. бр. 80

Тар. број 56.

1) За копирање катастарските планови со рака на провидна хартија или провидна платно, без оглед на размерот, ќе се наплатува такса во готово по бројот на поени.

Бројот на поени е собир на бројот на хектарите, бројот на парцелите и бројот на објектите на копираните парцели. За пресметка се земаат во оглед само потполно ископирани (затворени) парцели. Делот под еден хектар се смета како цел хектар.

а) До 10 поени се плаќа основна

такса од — — — — — 30.—

б) за секој понатамошен поен по — — — — — 3.—

в) за запишување лични податоци на граничарите во копијата на планот и за изработување прегледна табела со податоци за назив, култура, класа и површини на поедини парцели на самата копија по поени уште — — — — — 3.—

г) за изработување самата табела без запишување граничари по парцела — — — — — 1.—

д) за запишување граничари односно сопственици на поедини парцели без изработување табела, по сопственик — — — — — 1.—

Основната такса се смета одделно за секоја катастарска општина.

2) За копирање:

а) планови на поголеми објекти и парцели, чии должини сразмерно се големи спрема нивните широчини (железнички пруги, патништа, појаси за електрични водови и сл.);

б) планови преку 100 поени; и

в) во случај кога не би било возможно да се примени начинот за пресметување на таксата по бројот

Динари

на поените, ќе се наплатуе такса спрема утрошено работно време по цена од 30 динари по канцеларискиот работен сат.

3) За прописите на поседовните листови и други делови на катастарскиот операт или изводи од истите, ќе се наплатуе во готово:

а) до десет ставки основната такса од — — — — —

б) за секоја натамошна ставка по —

Забелешка:

Под ставка се подразбира:

Во поседовниот лист: лични подаци на секој поедин поседник на насловната страна и секоја хоризонтална рубрика на внатрешната страна на поседовниот лист;

во списокот на парцелите, во распоредот по сејаниите и класите и во сумарникот на поседовните листови секоја хоризонтална рубрика;

во азбучниот преглед на сопственикот и во нумеричниот преглед на поседовните листови: секој сопственик.

4) За преписите на другите делови на катастарскиот операт, кој што не се споменати во предната точка 3) по табакот на оригиналот (катастарскиот образец) —

Тар. број 57

За препишување и копирање подаци од теренските елаборати (елаборати на примери) ќе се наплатуе во готово:

1) за препишување на записникот на мерењето и сликањето (углови, должина на страната, тахиметрија, деталниот нивелман и сл.) и разни прегледи на подациите (2 формулар, 5 формулар и сл.) од страна на оригиналот — — — — —

2) за копирање детални скици и скици на мерење (мануели), или за надополнување копните на планови со подаци на сликање и мерење, по квадратен дециметар на површината од цртежот на оригиналот по — — — — —

3) за координации или одмерувања на тригонометриски полигони и мали точки, височината или ознаката на положбата на реперот, ќе се наплатуе за секоја точка или репер — — — — —

Тар. број 58

За сите други канцелариски работи на кои што не би можеле да се применуваат прописите на тарифните броеви 54—57 на катастарските такси, како и за други специални работи, кои што ги врши катастарскиот персонал на барање и за потреби на поединец и установа ќе се наплатуе такса по утрошеното време а по цената од 30,— динари по канцеларискиот работен сат.

Тар. број 59

Ако копирањето или препишувањето го врши приватник само или преку овластен геометар, односно установа преку свој стручен орган ќе се наплатуе на име такса во готово само 50% на напред предвидените износи.

Тар. број 60

Такса за заверка:

1) Ќе се наплатуе во таксени марки:

а) за заверка копија на план големина на еден полтабак на канцелариски формат (22 X 35) основна такса од — — — — —

10.—

0.50

Динари

б) за заверка копија на план големина преку тој формат, освен основната такса под а) за еден полтабак, ушт онолку пати по 10.— динари за колку полтабаци е површината на копијата поголема од едниот полтабак.

Започнат полтабак се смета како цел.

2) За заверка препис и извод од катастарскиот операт и теренскиот елаборат ќе се наплатуе спрема оригиналот:

а) за првиот табак (катастарски образец) — — — — —

б) за секој натамошен табак (кат. образец) — — — — —

10.—

5.—

и тоа без оглед на разликата меѓу големината на табакот на канцеларискиот формат и големината на катастарскиот образец.

Претставките и пријавите со кои што се бараат копии, преписи, изводи или услуги наведени во тарифните броеви 54, 56—59 ослободени се од плаќањето на таксата од тар. бр. 1 на оваа тарифа.

У. бр. 400

19 август 1946 година

Белград

Президиум на Народната скупштина
на Федеративната Народна Република Југославија

Секретар,

Миле Перуничич, с. р.

Претседател,

др. Иван Рибар, с. р.

486.

На основа членот 1 на Законот за овластувањето на Владата ФНРЈ за донесување уредби по прашањата од народното стопанство по предлог на Министерот на надворешната трговија, Владата ФНРЈ пропишуе

УРЕДБА

ЗА КОНТРОЛА НА ВОКЈЕТО И ВОКЈИТЕ ПРЕРАБОТУАЧКИ НАМЕНЕТИ НА ИЗВОЗ

Член 1

Во цел на организирање, унапредување и ефикасната контрола на извозот на вокјето и вокјите преработувачки ќе се врши контрола на квалитетот на свезите сливи, грозје, јаболки, круши, дуњи, кајсии, праски, црешни, вишни, јагодки, малини и друго јагодарско вокје, ораси во лушпа, суви сливи, јаболки и круши како вокјни преработувачки наменети за извоз спрема одредбите на оваа уредба.

Контролата на извоз на вокјето и вокјите преработувачки ја врши Министерството на надворешната трговија и неговите органи врз основа на овластувањето на Министерот на надворешната трговија.

Член 2

Во состав на Министерството на надворешната трговија се оснива Стручен одбор за вокје и вокјни преработувачки како советодавен орган на Министерот на надворешната трговија по прашањата на извозот на вокје и вокјни преработувачки.

Стручниот одбор има право да му предложи на Министерот на надворешната трговија донесување правилници, напатствија и наредби по прашањата во врска со контролата на вокјето и вокјните преработувачки.

Членовите на Стручниот одбор ги поставува Министерот на надворешната трговија.

Поблиски одредби за организацијата и делокругот на работата на Стручниот одбор ќе пропише Министерот на надворешната трговија.

20.—

Член 3

Министерот на надворешната трговија во согласност со Министерот на поделството и шумарството ФНРЈ ќе пропише со правилник:

1) општи услови по кои што свежето вокје може да биде експортирано, земајќи го во оглед побарувањето на иностраното пазариште, и квалитетот на родот на вокјето во одредената сезона за извоз;

2) одделно за секоја сорта на свежето вокје, квалификацијата на вокјето, квалитетот, начинот на берењето, чистотата, зрелоста, по потреба големината и тежината, процентот на дозволените отстапувања од поставените услови, сортите на вокјето дозволени за извоз и на тоа слично;

3) услови под кои можат да се извозат поедини сорти на вокје за потребите на индустријата; и

4) услови под кои што сувото вокје, орасите и вокјните преработувачки можат да бидат експортирани, начинот на сушењето, големината, чистотата, и на тоа слично.

Член 4

Министерот на надворешната трговија ќе пропише со правилник начин на пакувањето за поедини врсти и сорти на вокјето и вокјните преработувачки наменети за извоз, како и типови, димензии, тежината на завојот, материјалот кој што може да се употреби за пакување, ознаките кои што ќе се стават на завоите и на тоа слично.

Член 5

Датата за отпочнувањето извозот на сливите во поедините краишта на Федеративната Народна Република Југославија ја одредува секоја година Министерот на надворешната трговија.

Член 6

Со извоз на вокјето и вокјните преработувачки можат да се бават:

1) државни, кооперативни и приватни стопански претпријатија; и

2) производителот.

Со уверење од надлежниот околински извршни одбор производителот е должен да го докаже опстојателството оти сам го произведува вокјето и вокјните преработувачки во цел на извоз.

Член 7

Министерството на надворешната трговија како и неговите претставништва во народните републики водат список на претпријатијата-извозници на вокје и вокјните преработувачки

Секое претпријатие кое што се бави со извоз на вокје и вокјни преработувачки мора да биде упишано во списокот на претпријатијата-извозници.

За упис во списокот на претпријатијата-извозници мора да се поднесе пријава пред превземањето работите околу извозот на вокјето и вокјните преработувачки на Министерството на надворешната трговија односно на неговите претставништва во народните републики дека тие претставништва ги има.

На основа пријавата за упис во списокот на претпријатијата — извозници Министерството на надворешната трговија издава решение за извршениот упис.

Решението за извршениот упис служи и како дозвола за вршење извозот на вокјето и вокјните преработувачки.

Член 8

Пријавата за упис во списокот на претпријатијата-извозници се поднесува спрема членот 10 и 11 на Правилникот за спроведување надзорот над увозот и извозот.

Државните стопански претпријатија се изземаат од одредбата на ставот 1 на овој член, а мораат да поднесат само заверен препис на решението за уписот во регистар на државните стопански претпријатија спрема одредбите на Основниот закон за државните стопански претпријатија.

Освен тоа пријавата мора да содржи:

1) сорта на вокјето односно вокјните преработувачки ко што се предмет на извоз; и

2) ознака на претпријатието која што претпријатијата ќе е ставуат на завојот (омотот).

Член 9

Секое претпријатие кое што извози вокје и вокјни преработувачки мора да има свои ознаки.

Ознаката на претпријатието може да се состои од одредени букви (по правило почетните букви на фирмата) или од симболични зборови и слики.

Секоја нова ознака на претпријатието мора да се разликува од ознаките на другите претпријатија кои што се веќе упишани или уредно пријавени за упис во списокот на претпријатија-извозници.

Член 10

Поблиски прописи за пријавата и уписот во списокот на претпријатија-извозници на вокје и вокјни преработувачки како и за обвезата за ставање ознаката на фирмата и ознака на квалитетниот степен на завоите ќе пропише Министерот на надворешната трговија.

Член 11

Контролата на квалитетот и пакувањето на вокјето и вокјните преработувачки по одредбите на оваа уредба ја вршат во време на извозната сезона посебни званични лица (контролори) кои што ги поставува Министерот на надворешната трговија по предлог на Министерот на трговијата и снабдувањето на народната република.

Контролори му се одговорни за својата работа на Министерот на надворешната трговија во вршењето на работите на контролата на извозот на вокјето и вокјните преработувачки и во случај на нивното постојано запослување во кое друго надлештво (установи) или стопанско претпријатие.

Платите и наградите на контролорите ќе се исплатуваат од буџетот на Министерството на надворешната трговија.

Височината на платата и степенуваните награди на контролорите ги одредува Министерот на надворешната трговија во согласност со Министерот на финансите ФНРЈ.

Член 12

Контролорите се поставуваат на станиците и пристаништата дека по правило се врши отпремањето (утоварот) на вокјето и вокјните преработувачки. Тие можат да се поставуваат и на усатните станици и на места дека што се врши претоварот и извозното царинење.

На секој контролор му се одредува подрачје на кое што е обврзан да ги врши работите на контролата одредени со оваа уредба.

Ако во едно место, заради потреба на службата, постоат повеќе контролори, контролата не се врши комисијски туку секој контролор ја врши поединечно во одреден делокруг.

Член 13

Контролен преглед на вокјето и вокјните преработувачки наменети за извоз мора да биде извршен на утоварната станица или пристаниште.

Кога прегледот на вокјето и вокјните преработувачки се врши на станиците и пристаништата на кои што се врши и извозното царинење односно прегледот на стоката наменета за извоз по царинските прописи, контролниот преглед на вокјето во смисла чл. 12 точ. 1 ќе се врши истовремено со прегледот кој што го вршат царинските органи, а ни во кој случај после тоа.

По извршената контрола, контролорот издава уверење за квалитетот на вокјето односно вокјната преработувачка спрема одредбите на членот 14 на оваа уредба.

Министерот на надворешната трговија може исклучително да одреди контрола и на усатните станици.

Железничките станици и пристаништа дека се врши утоварот нема да примаат отпраќање на вокјето и вокјните преработувачки за иностранство без прописно уверење за квалитетот.

На железничките станици и пристаништа каде не постоат контролорите прегледот ќе се врши од страна на контролорот од најблиската станица односно пристаниште (член 11 ст. 2). Патните трошкови на контролорот ќе ги сноси претпријатието кое што го врши утоварот.

Член 14

Контролата (прегледот) на вокјето и вокјните преработувачки при отпраќањето за извоз има да утврди:

1) да ли квалитетот на вокјето и вокјните преработувачки одговара кон одредбите на оваа уредба; и

2) да ли завоите (омотите, пакуењето) се способни за транспорт и да ли одговарат кон одредбите на оваа уредба.

Во случај да прегледаното вокје односно вокјните преработувачки како и пакуењето одговарат на условите од оваа уредба, контролорите ќе ја снабдат стоката со уверење за квалитетот.

Во случај да прегледаното вокје не одговара кон прописите на оваа уредба, контролорите ќе ускратат издавање уверење за квалитетот.

Освен својата редовна должност на контрола при утоварот и претоварот, контролорите имаат право да вршат контрола на работата во претпријатијата, работилниците и магацините околу спремањето на вокјето и вокјните преработувачки за извоз.

Поблиски прописи за ваква контрола како и мерки кои што може да се превземат во случај на неправилното работење ќе пропише Министерот на надворешната трговија во согласност со Министерот на поделството и шумарството ФНРЈ.

Член 15

Жалбите против решењата на контролорите можат странките да ги вложат на Министерството на надворешната трговија во рок од три дена од денот кога контролорот донел решение за ускратуењето на издавање уверење за квалитетот, односно кога издал уверење за квалитетот.

Член 16

Во случај да контролорот оцени оти стоката брзо се расипуе, оти таа нема да се одржи во рок од три дена до донесуењето решение од страна на ревизорот, односно да стоката не ќе се одржи во исправна состојба за време на транспортот, контролорот ќе превземе најжитни мерки стоката да се стави на располагање на претпријатието кое што врши извоз.

Доколку претпријатието не е во состојба да ја прими стоката (чл. 12 ст. 1) заради далечината, невозможност на обавестување, транспортните тешкотии и на тоа слично, контролорот ќе донесе решение за предавање стоката на месниот (градскиот) народен одбор надлежен за местото каде што се врши контролата.

Месниот (градскиот) народен одбор хитно ќе пристани кон продавањето на таа стока на начин кој што е уобичаен во местното место.

Парите кои што ќе се наплатат од кога од вкупната стока ќе се одбијат таксите за контрола на транспортот, трошководите за продавање и другите прописани дажбовни се ставаат на располагање на претпријатието кое што врши извоз на стоката.

Продавачка во смисла на ставот 3 се врши на ризик на претпријатието кое што го врши извозот. Губитокот кој што би се појавил заради продавачка на стоката по цени пониски од утврдените (пазарски) или заради расипуење на стока ги сноси претпријатието кое што го врши извозот.

Член 17

Ревизијата на работата на контролорите се врши преку ревизори кои што ги поставува Министерот на надворешната трговија. На ревизорите се однесуат

одредбите на ставовите 2, 3 и 4 членот 11 на оваа уредба.

Ревизорите донесуат решења во име на Министерот на надворешната трговија по случај на жалби кои што странките ги вложуваат во смисла чл. 15 на оваа уредба.

Ревизорите можат во случај на потреба да вршат преглед на вокјето и вокјните преработувачки и вон местото на редовната контрола спрема напатствијата и наложите на Министерството на надворешната трговија.

Ревизорите можат решењата на контролорите да ги укинуваат, преправаат и место нив да донесуваат нови решења било по службена должност било по жалби на странките. Во случај да ревизорот је отфрлил жалбата, трошководите за излегуењето на ревизорот на лице место ги сноси жалителот.

Во поглед на брзото расипуење на стоката, одредбите на чл. 16 на оваа уредба сходно ќе се применат и во односот на постапката на ревизорот.

Член 18

Министерот на финансите ФНРЈ во согласност со Министерот на надворешната трговија ќе одреди посебни такси за вршењето контролата при извозот на вокјето и вокјните преработувачки.

Приходите од таксите од претходниот став ќе се наплатуваат во корист на сојузниот буџет и ќе се книжат како приход на Министерството на надворешната трговија.

Член 19

За прекршуење одредбите на оваа уредба и правните прописи кои што ќе се донесат на основа на оваа уредба ќе се казнат со парична казна до Динари 50.000.—

Казната ја изрече околинскиот (градскиот) извршни одбор надлежен за местото дека се врши контролата односно ревизијата.

Приходите од изречените казни по ст. 1 на овој член се наплатуваат во корист на сојузниот буџет како приход на Министерството на надворешната трговија. Надлежните извршни одбори ќе му ги доставуваат сите наплатени приходи од казни на Министерството на надворешната трговија.

Одлуките за изречените казни околинскиот извршни одбор во препис ќе му ги доставува на Министерството на надворешната трговија со извештај кога и по кој пат е дознаен наплатениот износ на казната.

Ако прекршуењата на одредбите од оваа уредба прејдуваат во кривично дело кое што е казниво по кривичниот закон, контролорите и ревизорите должни се да му поднесат одма кривична пријава на надлежниот јавен обвинител.

Член 20

Министерството на надворешната трговија ќе ги избрише за текуќјата и наредната извозна година претпријатијата кои што три пати се казнети за прекршуење одредбите на оваа уредба од списокот на претпријатија — извозници на вокје и вокјни преработувачки (член 7 став 5).

Член 21

Сите прописи кои што се во противност со оваа уредба престануваат да важат.

Член 22

Оваа уредба влегуе во сила на денот на обнародуењето во „Службениот лист на Федеративната Народна република Југославија“.

16 јули 1946 година

Белград

Претседател на Владата ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија

Јосип Броз-Тито, с. р.

Министер на надворешната трговија,
инж. Никола Петровиќ, с. р.

487.

На основа членот 1 Законот за овластување Владата ФНРЈ за доносене уредби по прашањата од народното стопанство од 4 февруари 1946 година, Владата ФНРЈ пропишуе

ЗА СТЕЧУЕЊЕ НЕДВИЖЕН ИМОТ ОД СТРАНА НА СТРАНСКИТЕ ДРЖАВЈАНИ

Член 1

Странските државјани можат да стечуат право на сопственост на недвижности на територија на Федеративна Народна Република Југославија било со правни работи меѓу живите, било со завештање (со намена за случај на смрт) само по претходно одобрување на надлежниот државен орган. Исто такво одобрување е потребно и за давање недвижности во закуп или на употреба на странските државјани на време подолго од пет години.

Сите правни работи за пренос сопственоста на недвижностите на странските државјани како и правните работи за давање недвижности во закуп или на употреба на странски државјани на време подолго од пет години, се ништавни ако одобрувањето не биде ускратено, а стапуат во сила со денот на нивното одобрување.

Ограничувањата од ставот 1 не се однесуваат на стечување недвижности преку законско наследство, потоа на земање под закуп магацини и стоваришта за сместување стока во реонот на поморските пристаништа, на закуп згради наменети за живеење, како ни на стечување хипотека.

Член 2

Под недвижности во смисла на оваа уредба се разбираат особено: згради, градилишта, поделелски имоти, шуми, рудници, железници, индустриски претпријатија со сите постројки, поморски бродови, права на службеност и уживања на недвижностите и слично.

Член 3

Одобрувањето под членот 1 на оваа уредба го издава претседателот на Стопанскиот совет ФНРЈ.

Одобрувањето за стечување недвижности кои што лежат во далечина од 50 километри од границата односно морската обала на Федеративна Народна Република Југославија, претседателот на Стопанскиот совет ќе го дава во согласност со Министерот на народната одбрана.

Против решението на надлежниот орган со кое се ускратуе одобрувањето може да се изјави жалба на Владата ФНРЈ. Жалбата се изјавуе во рок од 15 дена од денот на приемот решението и предавачка на органот кој што го донел решението.

Член 4

Странските државјани не можат да суделуат кај јавните лицитации на недвижности во извршната постапка, доколку не се снабдени со одобрување од органот надлежен по оваа уредба.

Надлежниот орган ќе издаде на странски државјани одобрување за суделување на јавна лицитација под исти услови по кои по прописите на оваа уредба издава одобрување за стечување недвижности, а одобрување за суделување на јавна лицитација ќе се замени со одобрувањето за стечување недвижности, ако на странскиот државјанин недвижноста на лицитацијата ќе му биде досудена.

Член 5

Странските државјани се должни во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на оваа уредба да ги пријават на органот надлежен по оваа уредба сите правни работи на кои таа се однесуе, а кои се склучени после 16 јули 1946 година. Надлежниот орган може такајќи правните работи да ги огласи за ништавни и да нареди воспоставување на пораната состојба.

Член 6

Прописите на оваа уредба се однесуваат и на лица кои што се без државјанство.

Член 7

Се овластуе претседателот на Стопанскиот совет ФНРЈ да издаде напатствија и објаснувања за примена на оваа уредба.

Член 8

Оваа уредба влегуе во сила кога ќе се објави во „Службениот лист на Федеративната Народна Република Југославија“.

16 јули 1946 година

Белград

Претседател на Владата ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија,
Јосип Броз Тито, с. р.

488.

Заради успешно спроведување на сеидбенниот план на индустриските растенија во претстојекјата 1946/47 година и заради создавање што поарни приноси, издавам

НАРЕДБА

ЗА ОБВЕЗНАТА УПОТРЕБА НА ВЕШТАЧКИТЕ ГЈУБРИЊА НА ПОВРШИНИТЕ ПОД ИНДУСТРИСКИ РАСТЕНИЈА

1) Сите површини одредени за сеидба со контрахирањето на шекјерна репа, коноп и слончоглед, како и семенскиот коноп и шекјерната репа мораат обвезно на есен длабоко да се изорат, погјубрат со кондијско гјубре како и со вештачки гјубриња.

2) Количините на вештачките гјубриња по 1 ха, кои што има да се употребат се следни:

а) за шекјерна репа: 300 кг. суперфосфат и 150 кг. калиум-цијанамид, а калиумов хлорид спрема потребата на земјиштето на дотичниот реон;

б) за слончоглед: 200 кг. суперфосфат, 100 кг. калиумов хлорид, а азотско гјубре спрема потребата на земјиштето од дотичниот реон; и

в) за коноп: 200 кг. суперфосфат и 100 кг. калиумов хлорид, а азотно гјубре спрема потребата на земјиштето од дотичниот реон.

Калиум хлорид има да се употреби на есен, суперфосфатот непосредно пред сеидбата, а калиум-цијанамидот барем месец дена пред сеидбата.

3) Вештачкото гјубре за употреба за означените сејанин ќе го кредитираат и рапоредуат како и досега фабриките кои што ги и контрахираат површините со производителите. Испорачките на вештачките гјубриња ќе ги врши Државното претпријатие за промет со хемиски продукти „Хемпро“ во Белград.

4) Фабриките за шекјер, фабриките за уље и влачарниците ќе започнат одма во согласност со „Хемпро“, без оглед на уште неизвршеното контрахирање на површините за сеидба на споменатите сејанин со превземањето и рапоредувањето на готовиот суперфосфат од домашните фабрики, за да не би дошло поради пренаструпаноста на стоката во фабричките магацини до застој во производство на суперфосфатот.

5) Околинските народни одбори преку своите поделелски органи ќе вршат евиденција и контрола на употребата на вештачките гјубриња исклучително во цели, наменети со оваа наредба.

Со оваа наредба се заменуе пораниот план на распределбата на вештачките гјубриња на народните републики број 15.100/П/46, со тоа да народните републики можат по овој план да се снабдуат со вештачки гјубриња за есенските сејанин заклучно до 31 август 1946 година.

Оваа наредба влегуе во сила со денот на обнародувањето во „Службениот лист на Федеративната Народна Република Југославија“.

П бр. 21384

12 август 1946 година

Белград

Министер на поделството и шумарството
др. В. Чубрилович, с. р.

489.

На основа чл. 11 Законот за регулирање предвојните обвези пропишуам

НАПАТСТВИЕ ЗА ПРИМЕНАТА ЧЛ. 1 ЗАКОНОТ ЗА РЕГУЛИРАЊЕ ПРЕДВОЈНИТЕ ОБВЕЗИ

1) Се признават отплатите и исплатите на долгот кој што должниците, по обвезите, кои што настанале во стари југословенски динари до 18 април 1941 година заклучно, положице во окупациска валута непосредно на работодавачот, на неговиот правен застапник или на лице кое што од овој е овластено за прием на исплатата, па и во случај да е отплатата или исплатата извршена на друго подрачје на окупациските пари различито од подрачјето каде што се води обвезата.

2) Отплатите на долгот кој што должниците, по обвезите настанати во стари југословенски динари до 18 април 1941 година заклучно ги вршеле на друго подрачје на окупациските пари, различито од подрачјето каде што се води обвезата, на бившите филиали или пословници на работодавачот односно на домашните лица кои што од работодавачот не биле овластени за прием на исплатата односно отплатата на долгот, се сметаат за депозити. Овие депозити ќе се пресметат по курсот на замената окупациските новчаници кој што важел на подрачјето дека е уплатата извршена.

3) Не се признават отплатите и исплатите кои што должниците, по обвезите настанати во стари југословенски динари до 18 април 1941 година заклучно ги направиле на окупаторските претпријатија или установи, кои што овие обвези ги наплатуеле по овластуењето на окупаторот.

VII бр. 12901

22 јули 1946 година

Белград

Министер на финансите,
Сретен Жујовиќ, с. р.

490.

На основа чл. 1 ст. в) и чл. 3 Уредбата за оснивање Извонредната комисија за авто-сообраќај при Претседателството на Владата ФНРЈ а во цел да се осигура евиденцијата на моторните возила на територијата на Федеративната Народна Република Југославија, Извонредната комисија за авто-сообраќај издава

НАРЕДБА ЗА ИЗВРШУЕЊЕ ОПШТ ПОПИС НА МОТОРНИТЕ ВОЗИЛА НА ТЕРИТОРИЈАТА НА ФЕДЕРАТИВНАТА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

Член 1

Општ попис на моторните возила на територијата на Федеративната Народна Република Југославија има да се изврши со состојбата на денот 15 септември 1946 година.

Член 2

Сите сопственици или корисници на моторните возила (физички и правни лица, државни надлештва, установи и претпријатија, кооперативни организации, удружења и т.н.), во чии посед ќе се навојат моторните возила на денот 15 септември 1946 година, должни се да ги пријават на околинскиот односно градскиот народен одбор, надлежен спрема чл. 3 ст. 1 на оваа наредба.

Оваа обвеза за пријава се однесуе на сите исправни и неисправни моторни возила и автомобилски приколици без оглед да ли се веќе регистрирани или не, освен возилата на Министерството на народната одбрана.

Член 3

Сопствениците и корисниците на моторните возила ќе земат потребни обрасци за пријава на моторните возила од органите на внатрешните работи (сообраќајна милиција) на оној народен одбор, на чијата територија се навојат.

Пополнените пријави има да се предадат во 3 примерка најдалеку до 30 септември 1946 година заклучно.

На предадената пријава за секое моторно возило и автомобилска приколица на сопствениците ќе им се издаде потврда оти е возилото по оваа наредба пријавено. Без оваа потврда од 15 септември 1946 година не може ни едно моторно возило или автомобилска приколица да се продаде, или на некој друг начин да се отуги.

Член 4

За неизвршуење на оваа наредба виновниците ќе бидат казнети спрема постоеките прописи, а за непријавените моторни возила после 30 септември 1946 година не ќе се доделуе погонски и мазивни материјали нити ќе се одобруе набавка на гуми и нејзините делови.

Член 5

Поблиски напатствија за пријавуењето ќе објават преку дневниот печат дирекциите за авто-транспорт при владите на народните републики, кои што истовремено ќе назначат од кој ден ќе може да се земаат обрасци за пријава на моторните возила.

Член 6

Оваа наредба влегуе во сила со денот на нејзиното објавуење во „Службениот лист на Федеративната Народна Република Југославија“.

Претседател

на Извонредната комисија за авто-сообраќај,

Вој. Илиќ, с. р.

Секретар

на Извонредната комисија за авто-сообраќај,

инж. Милија Симовиќ, с. р.

СОДРЖАЈ:

Страна

484. Закон за потврда и измени и дополнуења на Законот за уредуење и работење на кредитниот систем од 26 октомври 1945 година — — — — —	825
485. Закон за потврда и измени и дополнуења на Законот за таксите — — — — —	829
486. Уредба за контрола на вокјето и вокјните преработуачки наменети на извоз — — —	836
487. Уредба за стечуење недвижен имот од страна на странските државјани — — —	839
488. Наредба за обвезната употреба на вештачките гјубриња на површините под индустриски растенија — — — — —	839
489. Нпатствие за примена чл. 1 Законот за регулирање предвојните обвези — — — — —	840
490. Наредба за извршуење општ попис на моторните возила на територијата на Федеративната Народната Република Југославија	840

Издавач: Редакцијата на „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“ — Белград, Бранкова 20, — Директор и одговорен уредник Слободан М. Нешовиќ, Мајке Јевросиме 20. — Штампа на Државна штампарија, Белград